

ที่ ๕๙๒
รับที่ ๒๑ กษว
๑๑-๓๐

เลขที่ ๖๓๓๐
รับที่ ๖๓๓๐
๓๑ ส.ค. ๒๕๕๓ ๑๑/๐๒

ที่ สธ ๐๙๐๙.๐๓/๒๙๖๐

กระทรวงสาธารณสุข

ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๓๐ สิงหาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๕๗)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๑
(พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๕๗) จำนวน ๑๐๐ ชุด

ด้วยกระทรวงสาธารณสุขขอเสนอ ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๕๗) ต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวเป็นนโยบายสำคัญที่หน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์ จำเป็นต้องมีแนวทางและทิศทาง ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนางานร่วมกัน

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

ด้วยคณะกรรมการทบทุนและมิตินเห็นชอบการแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ตามที่กระทรวงสาธารณสุขนำเสนอ เมื่อวันที่ ๓ มีนาคม ๒๕๕๒ และจากการประชุมคณะกรรมการพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๓ เมื่อ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๓ ได้เห็นชอบร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓ – ๒๕๕๗) ซึ่งมีความสำคัญต่อการบูรณาการและเชื่อมโยงงานอนามัยการเจริญพันธุ์ของทุกภาคส่วน และให้นำเสนอเพื่อขอความเห็นชอบต่อคณะกรรมการ

๑.๑ สืบเนื่องจากการพัฒนางานวางแผนครอบครัวสู่งานอนามัยการเจริญพันธุ์ในประเทศไทยเป็นการมุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพของประชาชน ที่มีองค์ประกอบหลัก ๑๐ เรื่อง คือ งานอนามัยแม่และเด็ก การวางแผนครอบครัว โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ โรคเอดส์ การแท้ง การมีบุตรยาก มะเร็งระบบสืบพันธุ์ เพศศึกษา อนามัยวัยรุ่น ภาวะหลังวัยเจริญพันธุ์ และสูงอายุ ที่ต้องเริ่มตั้งแต่การเตรียมตัวก่อนเกิด การเลี้ยงดูในครอบครัว การปลูกฝังค่านิยม ทศนคติ และเรียนรู้เรื่องเพศศึกษาตั้งแต่เข้าสู่วัยเรียน เพื่อให้เป็นวัยทำงานและสูงวัยอย่างมีคุณภาพ โดยมีหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งตามบทบาทหน้าที่ และอยู่ในสถานการณ์ปัญหา

ดังนั้นเพื่อให้เกิดการขับเคลื่อนงานอนามัยการเจริญพันธุ์อย่างบูรณาการ จึงจำเป็นต้องมีนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ ให้ทุกภาคส่วนมีทิศทางและแนวทางร่วมกันในการพัฒนาคุณภาพประชากรให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ที่รัฐบาลมุ่งให้คนไทยทุกคนมีสุขภาพอนามัย

/การเจริญพันธุ์...

การเจริญพันธุ์ที่ดีได้ว่าเป็นรูปธรรมเหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลา รวมทั้งเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามพันธสัญญา อนุสัญญา และกติการะหว่างประเทศที่รัฐบาลไทยได้ร่วมเป็นสมาชิกภาคีโลก

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรีหรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

- มติสมัชชาสุขภาพแห่งชาติ ครั้งที่ ๑ พ.ศ.๒๕๕๑ มติ ๑.๑๐ เรื่อง สุขภาวะทางเพศ ความรุนแรงทางเพศ การตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม เอ็ดส์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ให้องค์กรที่เกี่ยวข้องรับไปดำเนินการ

- ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๒ หมวด ๕ การสร้างเสริมสุขภาพ ข้อ ๓๑ ให้รัฐจัดให้มีแผนยุทธศาสตร์ด้านสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์แบบมีส่วนร่วม และสนับสนุนการดำเนินงานตามแผนให้เป็นรูปธรรม

๑.๓ ผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

การดำเนินงานพัฒนาและแก้ปัญหาอนามัยการเจริญพันธุ์ เช่น ปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเป็นสิ่งที่ปฏิบัติในหลาย ๆ หน่วยงาน เนื่องจากผลของการตั้งครรภ์และคลอดบุตรในวัยรุ่นมีพื้นฐานของปัญหาจากครอบครัว การศึกษา และสังคม มีผลกระทบต่อวัยรุ่น ครอบครัว และสังคม ทั้งด้านสุขภาพกาย ใจ สังคม และวัฒนธรรม การจัดให้มีนโยบายอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ จะเป็นแนวทาง ทิศทางเพื่อให้หน่วยงานต่าง ๆ บรรลุการแก้ปัญหาและพัฒนาประชากรอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และปัจจัยหลายด้าน ส่งผลกระทบต่อการพัฒนางานอนามัยการเจริญพันธุ์ ดังสถานการณ์ที่ต้องการการแก้ไข คือ การมีเพศสัมพันธ์เร็วขึ้นของวัยรุ่นและเยาวชน ส่งผลต่ออัตราการตั้งครรภ์และคลอดในสตรีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี ใน พ.ศ.๒๕๕๑ สูงถึงร้อยละ ๑๕.๕ ทั้งที่เป็นวัยที่ควรอยู่ในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาสู่ชีวิตการทำงานที่ได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ การคลอดในสตรีที่อายุน้อยกว่า ๒๐ ปี มีโอกาสเสี่ยงต่อการคลอดบุตรก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักน้อยกว่า ๒,๕๐๐ กรัม ซึ่งเป็นผลกระทบต่อทารกที่เกิดมาและค่าใช้จ่ายในการรักษา และพบว่า ร้อยละ ๔๖.๘ ของสตรีที่ทำแท้งมีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี ร้อยละ ๓๐.๐ เป็นสตรีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี การติดเชื้อโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นมีถึงร้อยละ ๒๘.๘ ของผู้เป็นโรค ร้อยละ ๑๒.๔ ของผู้เป็นโรคเอดส์เป็นคนหนุ่มสาวอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี นอกจากนี้การมีเพศสัมพันธ์เร็วยังเป็นภาวะเสี่ยงต่อการติดเชื้อ Human papilloma virus ซึ่งเป็นสาเหตุของการเกิดโรคมะเร็งปากมดลูกที่มีอัตราสูงเป็นอันดับหนึ่งของการเกิดมะเร็งในสตรีไทย

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนางานอนามัยการเจริญพันธุ์แห่งชาติ จะเป็นแนวทางให้หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับงานอนามัยการเจริญพันธุ์ ใช้พิจารณาลำดับความสำคัญในการแก้ปัญหาด้านอนามัยการเจริญพันธุ์ ทั้งระดับประเทศ ระดับภูมิภาคของภาคส่วนต่าง ๆ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๔

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย

ร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ. ๒๕๕๓ - ๒๕๕๗) ได้ผ่านการรับฟังความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

งานอนามัยการเจริญพันธุ์ เป็นเรื่องที่มีผลโดยตรงต่อจำนวนและคุณภาพการเกิดของประชากร จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพประชากรโดยเริ่มตั้งแต่ก่อนเกิด มีการเตรียมความพร้อมพ่อแม่ ก่อนตั้งครรภ์ ดูแลครรภ์ ขณะคลอด และหลังคลอดทั้งแม่และทารก การเกิดที่มีคุณภาพจะต้องเป็นผล มาจากการตั้งครรภ์ที่สตรีมีความพร้อมและตั้งใจ ได้รับการเลี้ยงดู และมีวิถีชีวิตที่มือนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ เพื่อเป็นผู้สร้างประชากรและเป็นประชากรรุ่นใหม่ที่มีคุณภาพต่อไป ดังเป้าประสงค์ คือ ให้คนไทยทุกเพศทุกวัยมือนามัยการเจริญพันธุ์ที่ดีโดยเฉพาะเรื่องสุขภาพทางเพศในกลุ่มวัยรุ่น ทั้งนี้ บนหลักความสมัครใจ เสมอภาค และทั่วถึงและเพื่อเสริมสร้างให้ครอบครัวมีความเข้มแข็ง อบอุ่น และมี คุณภาพ โดยเฉพาะการเกิดทุกรายต้องเป็นที่ปรารถนา ปลอดภัย และมีคุณภาพ ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ การพัฒนางานอนามัยการเจริญพันธุ์ ๖ ด้าน คือ

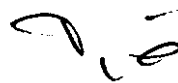
- (๑) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างครอบครัวใหม่และเด็กรุ่นใหม่ให้เข้มแข็งและมีคุณภาพ
- (๒) ยุทธศาสตร์ส่งเสริมให้คนไทยทุกเพศ ทุกวัย มีพฤติกรรมอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศที่เหมาะสม
- (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริการอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพทางเพศที่มี คุณภาพและประสิทธิภาพ
- (๔) ยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบบริหารจัดการงานอนามัยการเจริญพันธุ์และสุขภาพ ทางเพศแบบบูรณาการ
- (๕) ยุทธศาสตร์การพัฒนากฎหมาย กฎ และระเบียบ เกี่ยวกับงานอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ
- (๖) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและการจัดการองค์ความรู้ เทคโนโลยีอนามัยการเจริญพันธุ์ และสุขภาพทางเพศ

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงสาธารณสุข ขอเสนอร่างนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยการเจริญพันธุ์ แห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๓ - ๒๕๕๗) มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นชอบให้ประกาศเป็นนโยบาย รัฐบาล และมอบให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับไปดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฐ์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

กรมอนามัย

โทร. ๐ ๒๕๕๐ ๔๒๔๓

โทรสาร ๐ ๒๕๕๐ ๔๑๖๓